Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	**DSN 107 Dizayn tarixi -1, 3 KU (6 ECTS)**
	Departament	**Memarlıq və dizayn departamenti**
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2022/23-cü tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dos. Şəhla Abbbasova
	E-mail:	Shabbasova@khazar.org
	Telefon:	+994 55 543 91 80
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Neftçilər kampusu, 108-ci otaq II gün 15:20-16:50 IV gün 15:20-16:50
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	-	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Dərsliklər: 1. İlqar Hüseynov, Nigar Əfəndiyeva “Qədim dünya mədəniyyəti” Dərslik. BAKI 2009. 2. Markus Hattstein ve Peter Delius “İsam Sanatı ve Mimarisi” İstambul-2005, ISBN 978-975-04-0405-4 3. Т.Л.Кильпе «Основа архитектуры» . Москва Высшая школа 1989. 4. Д.Майдар, В.Н.Ткачев «Краткая архитектурная хроника» . Учеб. Пособие. Улан-Батор 1980. 5. А.С.Куликов «История архитектуры, гродостроительства и дизайна». Учеб. Пособие. Тамбов Издательство ТГТУ – 2003. 6. Вильфрид Кох «Энциклопедия архитектурных стилей». Москва-2005. 7. Колобова К.М. «Древний город Афины и его памятники». Л., 1961. 8. Бирюкова Н.В. «История архитектуры». Учеб. пособие, М., 2005; 9. Бунин А.В., Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в 2-х томах. – М. 1979; 10. Всеобщая история архитектуры (под ред. Михайлова) т. 1-2, М., 1963, 11. Всеобщая история архитектуры. т. 3-4, М., 1966; 12. Всеобщая история архитектуры М., 1973; 13. Всеобщая история искусств. т. 2, кн. 2, М. 1961; 14. История искусства зарубежных стран. Средние века, Возрождение. М., 1982; 15. Михайлов Б.П. Архитектура гражд. и пром. зданий. т. 1. История архитектуры. М., 1967; 16. Ткачев В.Н. История архитектуры. М., 1987. 17. Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» – М. 1984;	

<table>
<tr><td>Kursun təsviri</td><td colspan="3">Fənnin tələbə tərəfindən öyrənilməsi dünya memarlığında müəyyən tarixi mərhələdə memarlığın inkişaf prosesində yaranan formalar əsasında tikilən binaların, qurğuların tiplərinin qanuna uyğunluqların dizayn tərtiblərinin bilməyə imkan yaradır.
Tədris olunan materiallar Ümum dünya tarixi ilə üzvi surətdə bağlı olan ümumi dizayn tarixinin əsas inkişaf mərhələlərinin özündə cəmləşdirmişdir. Qədim dövürlərdən başlayaraq müasir dövrü əhatə edərək tələbələr tərəfindən öyrənilməsi “Dizayn tarixi” fəninin əsas vəzifələrindən biridir.</td></tr>
<tr><td>Kursun məqsədləri</td><td colspan="3">Fənnin məqsədi:
Fənnin öyrənilməsində məqsəd qədim dövürlərdən başlayaraq Bizans, Hindistan, Çin, Ərəb ölkələrinin, İran və Türkiyə memarlığının və şəhərsalmasının əsaslı işıqlandırılmasından ibarətdir. Bundan əlavə Roman və Qotik memarlığın yaranması və inkişafı, dirçəliş - Renesans dövrünün memarlığı, həmçinin Barokko, XIII-XX əsrlər kapitalist dövrünün dizayn-memarlığının dərindən öyrənilməsi nəzərdə tutulur.
Bu fənni öyrənən tələbələr əsasən Dünya dizayn-memarlığı haqqında bilik və məlumatlarla yiyələnməli və üslublarının ilkin dövlərdə yaranış cərayanını analiz etməyi bacarmalıdırlar.
Bütün bunlardan əlavə tələbələr keçilən mövzu barədə referatlar hazırlanmalı, müəllimin suallarına cavab verməyi bacarmalıdırlar.</td></tr>
<tr><td>Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri</td><td colspan="3">Fənnin ümumi tədrisi prosesində tələbələr:
• Dizayn tarix kursunun biləcək;
• Dünya memarlıq və dizayn tarixinin inkişaf mərhələlərini mənimsəyəcək;
• Dünya memarlıq və dizayn əsaslarını dövründən, dövlətindən aslı olaraq fərqləndirməyi bacaracaq;
• Dizayn üslublarını fərqləndirməyi bacaracaq.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Tədris metodları</td><td>Mühazirə</td><td colspan="2">x</td></tr>
<tr><td>Qrup müzakirəsi</td><td colspan="2">x</td></tr>
<tr><td>Digər</td><td colspan="2">x</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Qiymətləndirmə</td><td>Komponentləri</td><td>Tarix/son müddət</td><td>Faiz (%)</td></tr>
<tr><td>Prezentasiya</td><td></td><td>25</td></tr>
<tr><td>Davamiyyət</td><td></td><td>5</td></tr>
<tr><td>Yoxlama (quiz)</td><td></td><td>5</td></tr>
<tr><td>Aralıq imtahanı</td><td></td><td>25</td></tr>
<tr><td>Final imtahanı</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>Yekun</td><td></td><td>100</td></tr>
<tr><td>Qaydalar
(Tədris siyasəti və davranış)</td><td colspan="3">Prezentasiya
Fənn müəllimi tərəfindən 2-3 dərsdən bir və əsasən Prezentasiyada tətbiq olunacaq mövzular üzrə semestr müddətində 2 dəfə veriləcək. Tələbələr tapşırığı qrup və fərdi şəkildə hazırlamalı və dərsdə təqdim etməlidir. Məzmunundan asılı olaraq, tapşırıqlar Prezentasiya formasında Power Pointda tələb olunacaqdır. Aralıq imtahanına qədər Prezentasiya tapşırığı 10 bal, Final imtaha qədər Prezentasiya tapşırığı 15 bal təyin olunub. Tapşırığın mütləq tələbə tərəfindən oxunub təqdim edilməsi tələb olunur. Bu tapşırığın məqsədi</td></tr>
</table>

	gələcək dizaynerlərin təqdimetmə, qısa müddətdə kiçik araşdırma aparmaq vərdişlərinin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsidir. **Müddəti:** Aralıq imtahanından sonra noyabr və dekabr ayları ərzində dərs təqdimatları təhvil verilməlidir. Sonuncu dərs həftəsindən sonra təqdimat etmək üçün əlavə vaxt verilmir. Hər bir tələbəyə təqdimat üçün 10-15 dəqiqə vaxt ayrılır. Tələbələrin öz istəyi ilə təqdimetməyə hazır olduğu zaman gün təyin olunur, təyin olunan gün maksimum 5 tələbə üçün zaman ayrılır. Noyabr ayından etibarən təqdimetmə üçün günlər cədvəl şəklində salınacaqdır. **Qeyd:** Prezentasiya Power Point platformalardan istifadə etməklə hazırlanmalıdır. Tələbə öz təqdimatını Microsoft Teams platformasında fənn üçün açılan qrupda öz adına qovluq açıb yerləşdirməlidir. Plagiat olan işlər qəbul edilməyəcəkdir. **Yoxlama (quiz)** Birinci Prezentasiya tapşırığı noyabr ayının aralıq imtahanından öncə (10 bal), ikincisi isə dekabrın final imtahanından öncə (15 bal) nəzərdə tutulur. Hər iki yoxlamada Prezentasiya tapşırığı veriləcəkdir. **Yoxlamanın məqsədi keçilən mövzular üzrə biliklərin möhkəmləndirilməsi, tələbələrin imtahanda açıq sualların cavablandırılmasına hazırlıqlı olmasına kömək etməkdir.** **İstisna:** Fakültə dekanlığına tələbə öncədən üzrlü səbəbdən (ailəvi vəziyyət və səhhətlə bağlı) Prezentasiyada iştirak edə bilməyəcəyi haqda məlumat vermişsə, və ya sonra bununla əlaqədar hər hansı bir sənəd (ərizə və ya arayış) təqdim edibsə, yalnız bu halda tələbəyə yenidən yoxlama keçirilə bilər. **Davamiyyət** Dərsə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 5 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində fənn üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 5 bal verilir. Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış dərs saatlarının ümumi sayı normativ 25%-dən müəyyən olunmuş (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.)həddən yuxarı olduğu halda tələbə imtahan sessiyasına buraxılmır və onun haqqında müəyyən qərar qəbul edilir. **İmtahanlar** Aralıq imtahanı sentyabır və oktyabr ayında tədris olunan mövzular üzrə test formasında, final imtahanı noyabr və dekabr ayında tədris olunan mövzular əsasında test formasında keçiriləcəkdir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. **Fənni bitirmək qaydası** Tələbənin biliyi maksimum 100 balla qiymətləndirilir. kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60 % və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. **İmtahan qaydalarının pozuntuları** Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır. **Tələbənin davranış qaydaları** Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozmaq və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.

Cədvəl			
Həftə	**Tarix**	**Fənnin mövzuları**	**Dərslik/Tapşırıqlar**
1.	15.09.2022 20.09.2022	**Memarliğin əmələ gəlməsi** Meqalitik qurğuların tipləri.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 1)
2.	22.09.2022 27.09.2022	**Qədim dünya memarlığı. Misir memarlığı.**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 2) 2. İlqar Hüseynov, Nigar Əfəndiyeva "Qədim dünya mədəniyyəti" Dərslik. BAKI 2009. Səh 32-79 3. Бунин А.В., Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1979; səh 16-31
3.	29.09.2022	**Prezentasiya/Qrup müzakirə**	
4.	04.10.2022	**Qədim dünya memarlığı. Mesapatamiya memarlığı.**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 3) 2. İlqar Hüseynov, Nigar Əfəndiyeva "Qədim dünya mədəniyyəti" Dərslik. BAKI 2009. Səh 95-166 9. Бунин А.В., Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1979; səh 32-42
5.	06.10.22	**Qədim dünya memarlığı. Farsistan (Persiya) və Egey memarlığı.**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 4) 2. İlqar Hüseynov, Nigar Əfəndiyeva "Qədim dünya mədəniyyəti" Dərslik. BAKI 2009. Səh 186-212
6.	11.10.22	**Prezentasiya/Qrup müzakirə**	
7.	13.10.22	**Antik dövrün memarlığı. Yunanıctan memarlığının inkişaf dövürləri.**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 5) 2. İlqar Hüseynov, Nigar Əfəndiyeva "Qədim dünya mədəniyyəti" Dərslik. BAKI 2009. Səh 343-387 3. Бунин А.В., Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1979; səh 44-87
8.	18.10.22	**Antik dövrün memarlığı. Qədim Roma memarlığının inkişaf dövrələri.**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 6) 2. İlqar Hüseynov, Nigar

			Əfəndiyeva “Qədim dünya mədəniyyəti” Dərslik. BAKI 2009. Səh 388-414 3. Бунин А.В., Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1979; səh 89-123
9.	20.10.22	**Prezentasiya/Qrup müzakirə**	
10.	25.10.22	**Orta əsr memarlığı. Bizans memarlığının yaranması və inkişaf dövürləri.**	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 7)
11.	27.10.22	**Şərqi və Cənubi Asiya ölkələrinin memarlığı. Qədim Hindistan memarlığı.**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 8) 2. İlqar Hüseynov, Nigar Əfəndiyeva “Qədim dünya mədəniyyəti” Dərslik. BAKI 2009. Səh 300-317 3. Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1984; səh 195-208
12.	1.11.22	**Prezentasiya/Qrup müzakirə**	
13.	3.11.22	**Şərqi və Cənubi Asiya ölkələrinin memarlığı. Çin və Yaponiya memarlığı**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 9) 2. İlqar Hüseynov, Nigar Əfəndiyeva “Qədim dünya mədəniyyəti” Dərslik. BAKI 2009. Səh 318-329 3. Бунин А.В., Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1979; səh 188-206 4. Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1984; səh 208-213
16	8.11.22	**Ərəb ölkələrinin memarlığı.**	1. 1.Mühazirə mövzuları (prezentasiya 10) 2. Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1984; səh 182-195

			3. Markus Hattstein ve Peter Delius "İsam Sanatı ve Mimarisi" İstambul-2005, səh 58-118
17	10.11.22	**Türkiyə memarlığı.**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 11) 2. Markus Hattstein ve Peter Delius "İsam Sanatı ve Mimarisi" İstambul-2005, səh 346-384
18	15.11.22	**Prezentasiya/Qrup müzakirə**	
19	17.11.22	**Avropada orta əsr memarlığı. Roman memarlıq üslubunun yaranma və inkişaf prosesi**	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 12)
20	22.11.22	**Orta əsr memarlığında Qotika memarlıq üslubunun yaranması və inkişaf mərhələləri**	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 13)
21	24.11.22	**Prezentasiya/Qrup müzakirə**	
22	29.11.22	**İntibah (Renesans) dövrünün memarliığı**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 14) 2. Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1984; səh250-287
23	1.12.22	**Dünya memarlığında XVI-XVII əsrlərdə Barokko və rokoko üslubuları.**	1. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 15) 2. Саваренская Т.Ф. «История градостроительного искусства» в – М. 1984; səh 250-287
24	6.12.22	**Prezentasiya/Qrup müzakirə**	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 16)
25	8.12.22	**Dünya memarlığında Klasizim və ampir üslubu.**	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 17)
26	13.12.22	**XIX-XX əsrlərin hüdudlarında yeni memarlıq formalarının yaranması**	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 18)
27	15.12.22	**Prezentasiya/Qrup müzakirə**	
28	20.12.22	**Eklelktika cərəyanının yaranmasına təsir edən amillər.** Binaların kompozisiya və bədii tərtibatında istifadə edilən eklektika cərəyanı	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 19)
29	22.12.22	**XIX əsrin axırı XX əsrin əvvəllərində memarlıqda yayılmiş Modern Eklektika**	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 20)

		cərəyanı.	
30	27.12.22	**Prezentasiya/Qrup müzakirə**	
Final imtahanı			